

Naujas Rusu parlamentas

Vokiečiai apleidžia Lens'ą?

"Tėvynė" (exch)
307 W30th st.
S. V. kongresas išsiskirstėNAUJAS PARLAMENTAS
RUSUJOJE.

Rusų demokratijos seimas užsibaigė. — Išrinko laikinąjį parlamentą. — Darbininkų ir Kareivių Atstovų Taryba šaukia naują seimą.

PETROGRADAS, sp. 7. — Rusų demokratijos seimas užsibaigė. Delegatai išsiskirstė vėlai subatos vakare. Paskutinėje savo sesijoje demokratijos seimas 531 balsu prieš 241 nutarė įsteigti laikinąjį Rusijos parlamentą iš 305 narių, kuris laikys savo pasėdžius, kol bus sušaukta Steigiamasis Susirinkimas.

Premieras Kerenskis nors ir pritaria naujam parlamentui, vis dėlto nenori pripažinti jam sprendžiamosios galios. Toji teisė turinti pasilikti laikinajai valdžiai. Parlamentas, jo manymu, turėtų pasitenkinti tik iniciatyvos teise.

Petrogrado Darbininkų ir Kareivių Atstovų Taryba betgi nepatenkinta demokratijos seimo nutarimais, neigti patvirtinti parlamentui. Sakoma, kad naujajam parlamentui įeina žymūs dalis konservatorių, kurie, jei tik parnors, galės trukdyti parlamentui veikimui. Beto, kabineto klausimas irgi liko neišspręstas. Visa tai grėsia dideliu pavojumi iš atžagareivių pusės.

Dėl to priežasties Taryba paskelbė naują visos Rusijos Darbininkų ir Kareivių Atstovų Tarybų suvažiavimą Petrograde. Dalykų slovis gali privesti prie to, sako telegrama, kad Petrograde bus įsteigta du laikini parlamentai.

Naujoji valdžia daranti visa, kad sudarius tokį ministerių kabinetą, kuris patenkintų abi besivaidijanti pusi.

Prieš uždarant posėdį demokratijos seimas priėmė rezoliuciją, kurioje atsisaukiama į viso pasaulio demokratijos, raginant jas daryti visa, kad atsiklaus umios demokratinės taikos.

VOKIEČIAI RENGIASI
APLEISTI LENS'Ą?

Neišlaiko anglų spaudimo.

GENEVA, Šveicarija, sp. 8. — Gauta čia iš Strassburgo telegrama sako, kad vokiečiai, nebegalėdami išlaikyti anglų spaudimo Belgijoje, rengiasi suvis pasitraukti iš tų svarbių pozicijų Belgijos ir Francijos frontuose, tarp kita ir Lens. Iš miesto skubiai eja gabenama visa, kas galėtų pasirodyti sugadus vokiečių priešams.

KONGRESAS ISSISKIRSTĖ.

Sekama sesija prasidės
gruodžio mėn.

WASHINGTON, sp. 7. — Vakar, trečią valandą po pietų, užsibaigė t. v. nepaprastoji karės sesija, prasidėjusi peraitę balandžio mėnesį. Kongresas išsiskirstė rudens poilsui. Sekamas kongreso posėdis prasidės

už dviejų mėnesių — gruodžio
antrą š. m.ARESTAVO FRANCIJOS
PARLAMENTO ATSTOVĄ.Įtaramas tarnavime vokiečių
valdžiai.

PARYŽIUS, sp. 8. — Pereitę subatą Paryžiuje tapo areštuotas vienas parlamento narys, tu-las Turmel. Jisai įtariamamas tarnavime vokiečių valdžiai, t. y. šalies išdavime. Jo kambaryje rasta didelė suma pinigų, prisiųsta iš Šveicarijos. Manoma, kad tai dalis tų pačių pinigų, kuriuos, per buvusį Vokietijos ambasadorių Suvenytose Valstijose, Bernstorffą, bandyta papirkti Francijos spaudą.

Paryžiaus valdžia betgi atsiskaito aiškinti visas areštavimo smulkmenas.

IS DIDELIO DĖBESIO
MAZA LIETAUS.

WASHINGTON, sp. 7. — Alamamos kongresmanas Hiflinas pagalios neprirodė, jogi kongrese randasi "trylika-keturio-lika žmonių", turinčių ką nors be-norės, galės trukdyti parlamentui veikimui. Beto, kabineto klausimas irgi liko neišspręstas. Visa tai grėsia dideliu pavojumi iš atžagareivių pusės.

ATMUSA VOKIEČIŲ
ATAKAS.Bandė sulaužyti rusų liniją
Rygos fronte.

PETROGRADAS, sp. 8. — Oficialiai pranešama, kad vokiečių pulkai vakar bandė prasiūsti per rusų eiles netoli Pskovo vieškelio ir ties Lembrgais. Užpuolimas betgi atmušta rusų kulkosvaidžių ugnimi.

Pereitę ketvėgą vokiečių orlaiviai bombardavo Gulatzą, Rumunijoje. Užmušta keliatas kareivių.

SUDEGĖ DIDELIS GRUDŲ
SANDĖLIS.

Nuostoliai siekia \$2,000,000.

EAST. ST. LOUIS, sp. 8. — Pereitę subatą čia sudegė didelis grudų sandėlis-magazinas, priklausantis Acme Elevator Company. Nuostolių pridaryta apie už 200 tukstančių dolerių. Spėjama, kad tai kokio paltė-gėjo darbas.

MONTGOMERY, Ala., sp. 8. — Tris žmonės (baltieji) tapo mirtinai pašauti, o keletas sun-kiau ar lengviau pažeista. Prie-žastis — rasiniai kivičiai.

IMS NAGAN POPIEROS
FABRIKININKUS.

Appaudinėja valdžią.

WASHINGTON, sp. 8. — Federalė valdžia rengiasi imti nagan popieros fabrikininkus, kur įvairiais apgavimais budais steigiasi kelti laikraštinių popieros kainas. Fabrikininkai mat nuolat leidžia paskatų apie popieros stoką ir tt. Federalės valdžios t. v. pirklybos komisija tuo tarpu tvirtina, kad visi popieros karalių skelbimai yra tik gudrus prasimanymas, turis tikslą palaikyti augstas laikraštinių popieros kainas ir, prie pirmos progos, padidinti jas.

RUSIJAI GRĖSIA GENERALIS
GELEZINKELIŲ DARBININKŲ
STREIKAS.Valdžia neišpildo darbininkų
reikalavimų.

PETROGRADAS, sp. 8. — Kadangi valdžia vis dar vilkina si-pasakyti, ką ji mano apie išsta-tytus geležinkelinių darbininkų reikalavimus, tai centralinis darbininkų komitetas nutarė ne-užligio paskelbti streiką. Streikas nepaliesis tik tų linijų, kur užimtos pristatymo kariuome-nei įvairių reikmenų. — Geležin-kelių darbininkai reikalauja al-gų padidinimo.

GALI KILTI TELEFONŲ
OPERATORIŲ STREIKAS
SEATTLEJ.Jei samdytojai neišpildys
darbininkų reikalavimų.

SEATTLE, Wash., sp. 8. — Tik-ka susiorganizavusi telefo-nų operatorių unija kaip vieną balsu nutarė paskelbti streiką, jei samdytojai atsisakytų išpildyti darbininkų reikalavimus. Reikalaujama algų padidinimo ir tų kitų palengvinimų darba-vietė.

PROTESTUOJA.

Talkininkai sulaiko švedijos
laivus.

LONDON, sp. 8. — Švedijos ministeriai Londone ir Paryžiuje aplaikė nuo savo valdžios pa-liepiną užprotestuoti prieš An-glijos ir Francijos valdžias, ku-riuos neišleidžia sugrįžti atgal Švedijon tos šalies pirklybi-niams laivams.

PASKANDINO S.V. PATRU-
LINĮ LAIVĄ.

Igula tapo išgelbėta.

WASHINGTON, sp. 8. — Lai-vyno departamentui pranešta, kad pereitę ketvėgą tapo pas-kandintą Suv. Valst. patrollinis laivas Anglijos pakraščiuose. Laivo igula esą išgelbėta.

DAR VIENA VALSTYBĖ —
Rengiasi pertraukti diplomati-
nius ryšius su Vokietija.

BUENOS AIRES, sp. 8. — Iš Montevideo, Uruguay respubli-kos sostinės, pranešama, jogi tos respublikos kongresas hy valandą galis pakelti klausimą apie pertraukimą diplomati-nių ryšių su Vokietija.

Kokių priežasčių dėl to jis mano tautai daryti, telegrama nesako.

SKAITYKIT IR PLATINKIT
"NAUJIENAS."NAUJA PARTIJA IŠPE-
RĖTA.

Prohibicionistų, progresi-
stų, socialpatriotų ir single
taxerių konferencija išperė-
jo naują politišką partiją.
Ji suvienysianti visas tas ke-
turias, apart prohibicionis-
tų, negyvuojančias parti-
jas.

Tiesa, ji dar nėra visai pa-
baigta perėti. Pabaigs ją
perėti suvažiavimas, kuris
įvyks ateinančiais metais. I-
ki to laiko norima surinkti
\$1,000,000 fondą kampani-
jai ir visuotinas suvažiavi-
mas p a s t a t y s kandidatą
į kongresmanus, o vėliau ir į
prezidentus.

Šiaip taip sulipdyta ir nau-
josios partijos platforma. Ji
yra mišinys visų keturių par-
tijų reikalavimų. Čia yra
apie viešąją nuosavybę, apie
laisvę spaudos, uždėjamą di-
desnių taksų ant žemės, vi-
suotina prohibicija, suteikimą
moterims balsavimo teisę ir tt.

Naujos partijos išdan de-
legatai sudėjo \$10,000.

AUSTRAI STOJA UŽPUO-
LIMAN.Atakuoja italų pozicijas
Trentino fronte.

ROMA, sp. 8. — Austrai
jan neik gindai, bet ir pradeda
užpildinėti italų pozicijas. Ofi-
cialis Romos pranešimas sako,
kad perėjo ketvėgą naktį aus-
trų pulkai atakaliai atakavę ita-
lų pozicijas Daone klonyje, Tre-
ntino fronte. Užpuolimas bet-
gi tapo atmuštas.

Bainsizza lygumose, į šiaurę
nuo Vipaco, ir Doso Fanti sek-
tore eina atakli artilerijos ko-
va.

NEISLEIDŽIA HOLLANDIJOS
LAIVO.Nori gauti užtikrinimo, jogei
jis sugrįš.

WASHINGTON, sp. 8. — Suv.
Valst. eksporto taryba šiomis
dienomis nutarė neišleisti iš šios
šalies Hollandijos laivą Nieuw
Amsterdam, vežantį maisto rei-
kmenų į vokiečių užimtą Belgi-
ją. Valdžia sako, norinti gauti
užtikrinimo, kad laivas sugrįš at-
gal į Suvenytąsias Valstijas.

Laivo sugrįžimo reikalauja-
ma todėl, kad sugrįžęs jis jau
turėtų priklausyti šios šalies val-
džiai — mainais už suteiktas
maisto reikmenas, kurias jis
dabar nuvežtų Belgijon.

NUTARĖ PERTRAUKT DIPLO-
MATINIUS RYŠIUS SU
VOKIETIJA.Vokietija ignoruoja Peru
respublikos reikalavimus.

LIMA, Peru, sp. 8. — Po il-
gų diskusijų Peru respublikos
kongresas 105 balsais prieš 6
nutarė pertraukti diplomati-nius
ryšius su Vokietija. Tai tiesio-
ginė pasakmė vokiečių subma-
rinų veikimo. Kiek laiko atgal
Ispanijos vandenys tapo pas-
kandinta Peru pirklybinė bar-
ka Lorton. Peru respublika pa-
reikalavo iš Vokietijos pasiaiš-
kinimo. Nesulaikant jo taigi
ir nutarta pertraukti diplomati-
niai ryšiai su Vokietija.

SENATE

La Folleteo kalba

Atsakydamas savo kaltintojams
jis užkreškia, kad viršausioji
galia priklauso žmonėms.

WASHINGTON. — Senato-
rius nuo Wisconsin valstijos,
Robertas M. La Follette, suba-
toje laikė savo apsiginamąją ka-
lbą. Išisą savo kalbą jis turė-
jo pasirašęs. Jis sakė, kad ka-
rininkų partija vedanti netiktai
šmeižimų kampaniją prieš tuos
kongreso narius, kurie balsavo
prieš karę, bet ėmėsi terorizuo-
ti žmones, neleidama jiems
svarstyti ir išaiškinti karės klaui-
simų. Nueita jau taip toli, sa-
kė La Follette, kad užpuldinėja-
ma ant ramių piliečių namų ir
žmonės netiesotu budu kem-
šama į kalėjimus. La Follette
privedė ištrauką iš Lincolnio,
Clay, Websterio ir Summerio
kalbų, laikytų karės su Mexika
laikais, idant tuo prirodžius,
kad kongreso nariai turi teisės
kritikuoti administracijos poli-
tiką. Jis nurodė, kad sulig šios
šalies konstitucija, priedermė
šalies karės tikslus paskelbti
priklausanti kongresui, o ne
prezidentui.

"Kiek aš atsimenu, — sakė
senatorius La Follette, — šei
senato ir apie penkiasdešimt at-
stovų buvo narių balsavo prieš
paskelbimą karės. Tuoju po-
to, ant tų senatorių ir atstovų
bufo narių pasipylė visos tva-
nas šmeižimų ir užgauliojimų iš
šalies laikraščių ir atskirų as-
menų, kurie šaukė šaukė karės.
Tokių šlykščių šmeižimų dar,
turbut, nebuvo visoj civilizuos
visuomenės istorijoje.

"Kol dar karė nebuvo paskel-
bta, kiekvienas, kurs buvo prie-
šingas įsivėlimui karėn, buvo
smerkiamas kaipo niekingas
bailys, ar dar blogiau, ir dagi
pats prezidentas neisliko tų už-
puldinėjimų nekludytas.

"Karę paskelbus, galva užrie-
tusi karininkų partija ėmė per-
sekti tuos senatorius ir atsto-
vų būto narius, balsavusius prieš
karę, biuriusiomis melagystė-
mis, ir čia nuėjo taip toli, kad
ėmė juos kaltinti kaipo savo ša-
lies išdavikus... Vienas tokių
labiausiai platinamų laikraščių
paskelbimų pasakoją, kad vienas
teisėjas grand jury'ei pasakė,
jog kaikurie senatoriai, tarp ku-
rių ir aš esu priskaitytas, girdi,
"turėtų but sustatyti palei sieną
ir užmokėti, ko jie verti! —kas
reiskia, mat, kad jie turi but su-
saudyti...

"Bet ne vien tik tuos kongre-
so narius šios šalies karininkų
partija stengėsi užbaiginti. Ji
paliepė dagi viršausiai galiai
šios šalies, žmonėms, kad jie už-
daryt savo burną, kuomet jų
valdžia daro žygius, kurie opiau-
siai paliečia žmonių gerovę, jų
laime ir jų gyvastį. Šandie, ir
praėjusiomis savaitėm, padorius ir lojalius šios šalies
piliečius terorizuoja ir jų
teisės mindžioja tie, kurie yra
prisiekę žiūrėti įstatymų ir gin-
ti žmonių teises.

"Aš turiu daugybę po priesai-
ka sudėtų liudijimų, parodančių,
kaip žmonės netiesotai areštuojami,
į kalėjimus kemsami ir
per dienių dienas laikomi nuo
svieto uždaryti, kol paskui juos
paleidžia ne teismu nustatytas,
delto, kad jie nebuvo papildę nė
jokio prasiakalimo...

"Pasirodo, kad tie, kur šita
kampaniją veda, turi tikslą pa-

Kitų senatorių atsakymai
La Follette'ui.

Į senatoriaus La Follette'o ka-
lbą atsakė keletas senatorių,
smerkdami jo žodžius ir visą jo
pasielgimą tiek senate, kaip ir
už senato sienų. Ypatingai gi
jį smerkta už jo kalbą, laikytą
St. Paul, Minn., laiku Nonpar-
san Lygos konvencijos rugėjo
20 d.

Senatorius Robinson, pašokęs,
ypač smarkiai užsipoelė ant La
Folletteo. "Šioj karėj yra dvi
pusės — germanizmas ir ameri-
konizmas; kaizeris, arba pre-
zidentas. Norėčiau žinoti, ką jūs
sau pasirenkate... Aš nenoriai
kritikuoti nė vieno žmogaus,
kurs balsavo prieš karę, nors aš
su juo ir nesutikčiau. Bet mes
esame karėj, ir todėl aš manau,
kad kongreso atstovai, žmonės,
turintys įtekmen, neprivalo taip
kalbėti, nes tuo jie padeda prie-
šui, padrasina jį, o ant šios šalies
užtraukia negarbę ir paže-
minimą."

Senatorius Kellog smerkda-
mas La Follette'ą, tarp kitko pa-
sakė:

"Aš tiesiai nerandu žodžių
pasmerkimui visa to, ką čia žia-
ndie senatorius nuo Wisconsin
valstijos pasakė. Jeigu aš taip
mančiau, kaip jis, tai aš pasi-
sčiau neturįs teisės užimti
suolą šiam Suvenytųjų Valsti-
jų senate. Aš kreipčiaus į kai-
zerį, kad jis man duotų suolą
savo bunderrath'e."

Laikė tų kalbų senate visos
galerijos, visos angos ir takai
buvo prisikimšę žmonių.

Prezidentas pasirašo
po biliais.

Prezidentas Wilsonas atvyko
kapitolium apie antrą valandą po
pietų, kad pasirašytų po kongre-
so priimtąs biliais ir buti ant
užbaigimo kongreso sesijos.

Tarp kitų, prezidentas pasira-
šė po šiais biliais: po \$7,758,124,
000 butino kredito bilium; su-
siziņojimo su priešu aktu; armi-
jos ir laivyno apdraudos bilium.

LENKŲ ARMIJĄ SUV.
VALSTIJOSE.Gavo karės departamento leid-
mą organizuoti liuosanorių
batalijonus.

Pagalios Amerikos lenkai ga-
vo karės departamento pritari-
mą organizuoti "nepriugulminga
lenkų armiją Suv. Valstijose"
kovai už Lenkijos nepriugulmy-
bę. Suteikdamas savo leidimą
karės departamentas betgi pa-
brėžia, kad naujon "lenkų ar-
mijon" nebūsią leista įstoti t. v.
kareivinio amžiaus vyrams, pri-
klausiems nacionali Sav.
Valstijų armijai, taipjau ir vi-
siems tiems, kurių šeimynos de-
lei to turėtų likti be paramos.

Vyriausias naujosios "lenkų
armijos" verbuotojas yra Ignac
Paderewskis, žinomasai lenkų
pianistas. Činogame jau suda-
ryta tam tikras verbavimo kro-
mitetas, kurio galva paskirta ba-
nkininkas Smulskis.

Chicagiečiams Žinotina.

Ketverge, spalį 11 d., CHICAGOS LIETUVIŲ DARBI-
NINKŲ TARYBA rengia didelės prakalbas "Mildos" sve-
tainėje, 3249 S. Halsted st. Kalbės "Naujienu" redaktorius
P. GRIGAITIS, KL. JURGELIONIS ir kiti. Bus kalbama
apie Tarybą ir kitus kiekvien am žinotinus klausimus.
Kiekvienas todėl privalo atsi lankyti į šias prakalbas.
Pradžią lygiai 7:30 val. vakaro.

Įžanga dykai.

CHICAGOS LIETUVIŲ DARBININKŲ TARYBOS
PILDOMASIS KOMITETAS.

NAUJIENOS

Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
Lithuanian News Pub. Co., Inc.

**SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS**

Telephone Canal 1506

Užsakomoji kaina:

Chicagoje, nešiotojams kasdien pri-
klausant namams, moka:

Savaitė 12 centų
Mėnesiui 50 centų

Maisto dalyse, kur nešiotojai nepa-
skaita, dienraštis siunčiamas paštu,
dėmesys išanksto užsimokėjus: Me-
nės \$6.00; pusei metų \$3.50.

Užs., ne Chicago, metams \$5.00; pu-
dei metų \$3.00; trims mėnesiams
\$2.25. Kanadoje metams \$7.00. Vi-
sus kitur užsienio \$8.00 metams.

Kongreso sesijai pasibaigus.

Nepaprastoji kongreso se-
sija, kurią prezidentas Wil-
sonas sušaukė balandžio 2 d.,
pereitoje subatoje pabaigė
savo darbą.

Šito kongreso rekordas
pasitiks atmintinas istorijoje.
Jisai paskelbė karę.

Jisai padidino kariuome-
nė, karišką jūrą ir oro lai-
vyną.

Jisai įvedė priverstiną ka-
reivavimą.

Jisai paskyrė daugiausia
kaip \$20,000,000,000 (dvide-
šimt milijardų) karės reika-
lams.

Jisai išleido "šnipavimo"
įstatymą, pagal kurį pašto
departamentas turi teisės
sustabdyti siuntinėjimą pač-
tu kiekvieno neprielankaus
valdžiai laikraščio.

Jisai išleido įstatymą apie
"susizinojimą su priešu", pa-
gal kurį pašto departamen-
tas turi teisės uždrausti spau-
dinimą ir platinimą laikraš-
čių ir raštų, neprielankių
valdžiai.

Jisai suteikė milžinišką
galia Suv. Valstijų presiden-
tui.

Visų šitų kongreso žings-
nių pasekmės bus tokios dide-
lės šalies tvarkai ir gyven-
mui, kokių nepadarė gal nė
civilės karės laikas.

Suv. Valstijos peržengė
per slenkstį naujos istorinės
epochos.

Kokia ji bus, sunku šian-
die ir apmatyti. Aišku te-
čiausia viena, kad ji bus daug
neramesnė, negu buvusioji
iki šiol. Šalies laukia aštri
vidurinė kova, kuri nepasi-
laus, kol neateis darbininkų
klesos laimėjimas.

Jau nepatenkinti.

Kapitalistų spauda jau ne-
patenkinta taja nauja "par-
tija", kurią įsteigė Chicagoj
tuli socialistų pabėgėliai,
prohibicionistai, progresis-
tai, "single taxer'iai" ir kon-
servatyviai darbininkų judė-
jimo veikėjai.

Vienas didelis laikraštis
rašo apie ją:

"Naujoji nacionalė parti-
ja, gimusi šią savaitę Chica-
goje, remia karę, kurioje da-
bar dalyvauja Suv. Valstijos
Bet partijos įsteigėjai deda
svarbą ne ant pasekmingo
karės vedimo, o ant apgyni-
mo laisvų diskusijų teisės,
visai nesistengdami aiškiau
apribot to dalyko prasmę ir
neparodydami palinkimo ko-
vet su Vokietijos pritarėjų
veikimu, pasislėpusiu po lai-
sų diskusijų skraiste. Prie-
dėgai, jie įsamiškai nurodo,
kad progermaniškoji pro-
paganda, apsireiškiančioji
renkalavimuose apsvartyt

taikos sąlygas, neprivarianti
but draudžiama."

Da piktėsnis, to laikraščio
žvilgsniu, pasmerkimas nau-
jajai "partijai" išreiškta se-
kamuosio žodžiuose: "Nau-
josios partijos užreikimai,
išties, daug kame primena
Petrogrado žmonių tarybų
darbus."

Ta pati spauda, reikia ne-
užmiršt, visai neseniai rekla-
mavo Spargos sumanymą
organizuoti naują "partiją",
kiek druta.

Kodel-gi ji dabar ji peikia?
Todel, kad ji yra nepatogi
republikonams ir demokra-
tams, kuomet jiems reikia
vienyt savo įjeigas kovai su
socialistais.

Spargos organizacija bu-
tų tikrai tiek naudinga bur-
žuazijai, kiek ji galėtų ati-
traukti minias nuo socialistų.
Šituo žvilgsniu ji tečiaus
nieko neatsiekė. Pažangie-
ji darbininkai neparėmė
Spargos sumanymo, ir jam
prisėjo įieškoti šalininkų tuo-
se gaivaluose, kurie sekė pa-
skui republikonus ir demo-
kratus, ir tuo budu silpninti
kapitalistų partijas.

Spargos organizacija, ži-
noma, nėra nusikaltus patai-
kavimu Vokietijai arba pa-
mėgdžiojimu Rusijos revo-
lucionierių. Tie kapitalistų
spaudos priekaištai rodo tik-
tai, kad ji labai nepatenkin-
ta naujaisiais "demokraty-
bės" apashtalais.

Bažnyčia ir
socializmas.

Keletas dienų atgal mes
minėjome, kad popiežiaus
Benedikto organas "Osser-
vatore Romano" rašė, jogei
popiežiaus ketinas eiti išvien
su socialistais gynime kon-
stitucinių teisių ir demokra-
tinių laisvių.

Tokių dalykų yra sunku
tikėti, bet reikia pasakyti,
kad jisai nėra negalimas.

Katalikų bažnyčios galva,
be abejonės, troškta, kad
kuogreičiausiai pasibaigtų
tas dalykų stovis, kurį sutvė-
rė karė. Ji pastatė katalikų
bažnyčią į kebliausį padėji-
mą. Nežiurint to, kad kata-
likai išpažįsta vieną religi-
ją, turi vieną vyriausybę ir
skaitosi vienos draugijos na-
riais, jie priversti su gink-
lais rankose kovot vieni
prieš kitus. Tarp įvairių ša-
lių katalikų auga neužsitikė-
jimas ir neapykantas.

Taip dalykams einant, ba-
žnyčia gali visai mirti.

Todel naturalis yra daik-
tas, kad popiežiaus geidžia, i-
dant karė pasibaigtų. Bet
valdžios kolkas dar nenori
ją baigti. Vienintėle įjeiga,
kuri tvirtai stoja už taiką, y-
ra tarptautinis socializmas.

Ir ta įjeiga nuolatos auga.
Kaikuriuose šalyse — Finlen-
dijoje, Rusijoje, Švedijoje —
ji jau pasidarė beveik vieš-
pataujanti. O Anglijoje,
Francijoje, Vokietijoje ir I-
talijoje socializmo pergalės
valanda taip-pat netoli.

Kas-gi tad nuostabaus,
kad popiežiaus ima įieškoti
taikos socialistuose? Kata-
likų bažnyčia visuomet tai-
kėsi prie gyvenimo aplinky-
bių, ji visuomet ėjo su tuo,
kas stipresnis. Monarchijo-
se ji meldžiasi už karalius,
respublikose ji garbina pre-
zidentus; kol revoliucionie-
riai budavo silpnai, ji išdavi-
nėdavo juos valdžiai, kada
revoliucija paimdavo viršų,

ji pirmutinė skubindavosi
prisigerinti revoliucionie-
riams. Ačiu tam savo mik-
lumui, katalikų bažnyčia iš-
liko čia ir galinga didžiau-
siose žmonijos katastrofose,
palaidojusiose milžiniškas
tautas ir valstybes.

Katalikų bažnyčia sten-
giasi atsilaikyti ir dabarti-
niam pasaulio krizise. Jos
vadovai mato, kad artinasi
socializmo laimėjimas, ir jie
rengiasi padėt prieš jį savo
ginklu.

Ar jau visos Chicago's so-
cialistų kuopos išrinko rin-
kimų agitacijos komitetus?
Iki balsavimų liko mažiau-
s kaip mėnesis laiko. Reikia
skubintis.

Dar niekad Chicago's lie-
tuviai nebuvo taip užinter-
esuoti rinkimų klausimu, kaip
šį kartą. K. Gugio kandida-
turą į Augštesniojo Teismo
teisėjus žada remti daugelis
žmonių, ir nepriklausančių
socialistų partijai.

Šios šalies turtin-
gumas.

Suv. Valstijų turi dvigubai
daugiau galvijų ir kiaulių ne
kaip kiti nors kita šalis; ir visa
tų gyvulių vertė siekia daugiau
kaip 4,000,000,000 (keturis bi-
lijonus) dolerių.

Kornų šioj šalyj užauga de-
šimt kartų daugiau ne kaip ku-
rioj nors kitoj šalyj.

Kviečių daga šiemet kad ir ne-
buvo tokia, kokios tikėtasi, bet
vis tiek daug daugiau užderėjo
ne kaip kurioj kitoj šalyj.

Medvilnės produkcijos, kiek
jos duoda visas pasaulis, dides-
nę pusę duoda Suvien. Valsti-
jos.

Mūsų anglų produkcija, arti
pusės milijono tonų metais, yra
dvigubai didesnė už Anglijos,
tos mūsų artimiausios konkū-
rentės.

Mūsų aliejaus produkcija,
apie tris šimtus milijonų bačų
metais, yra dvigubai didesnė už
Rusijos, kuri tuo atveju užima
antrą vietą pasaulyj.

Mūsų geležies ir plieno pro-
dukcija dvigubai didesnė už Vo-
kietijos, artimiausios mūsų kon-
kurentės.

Mes produkuojame vario dau-
giau ne kaip visos kitos šalys
daiktan paėmus.

Visų pagamintų šioj šalyj pre-
kių vertė peraitais metais siekė
daugiau kaip trisdešimtis šešis
bilijonus dolerių.

Mes išgabenome prekių sve-
tur už tris bilijonus dolerių dau-
giau negu parsigabenome iš ki-
tur.

Mes turime rezervos auksu
apie tris bilijonus dolerių dau-
giau negu vienas trečdalis pa-
saulio.

Mūsų geležinkelio tinklas dau-
giau nei dvigubai didesnis už vi-
sos Europos, daiktan paėmus.

Visas Didžiosios Britanijos,
Francijos ir Vokietijos turas,
daiktan paėmus, siekia 227,000,-
000,000 (227 bilijonus) dolerių.

Vienų gi Suvienytųjų Valstijų
turas siekia 250,000,000,000
(250 bilijonų) dolerių.

Mūsų turas toks didelis, kad
padalinus jį ant viso šios šalies
gyventojų skaičiaus, kiekvie-
nam žmogui — vyrui, moteriai
ir vaikui — išpuola daugiau
kaip po 2000 (du tūkstančių)
dolerių.

Tatai labai gražu. Amerika
— turtingiausia pasaulyj šalis.
Bet — kieno rankose visos tas
nesuskaitytas turas?

Amerika turi, imant apskrita
skaitline, šimtą milijonų gyven-
tojų. Šitame šimte milijonų
gyventojų, mažiausia aštuonias
dešimtas nuosimtis yra darbi-
ninkai. Kiek darbininkas turi
turto? Kiek visų tų darbininkų
rankose turto? Kelinta dalis vi-
so to milžiniško šios šalies tur-
to priklauso šios šalies darbinin-
kų klesos žmonėms? Jeigu
jiems ne kas tepriklauso, tai
kam tas turas priklauso? M. V.

Apžvalga.

TAUTA IR KARĖ.

"V. L." rašo:

Karės metu turi būti in-
temptos visos tautos spēkos.
Todel jei darbininkas nori iš
karės pasinaudoti, jis yra tau-
tos priešin, bet taip-pat ir ka-
pitalistas. Vienu žodžiu, tau-
tos priešu yra tas, kuris išim-
tinos svarbos momente nori
pasinaudoti tuoju momentu
savo privatikiškiams tikslams.

Pas amerikiečius tas ir da-
roma. Kartais darbininkai
tuom bando pasinaudoti, bet
užtai piniguočiai beveik per-
dėm tuomai naudojasi. Pas
mūsų lietuvių gi kitaip yra.
Pas mūsų nėra piniguočių, nėra
stambios buržuazijos, veik
visi lietuviai yra darbininkai.

Tokių budu jų reikalai šiame
momente visų vienodi. Bet
visgi ir pas mūsų tokiu karės
išimtinu momentu nori pasi-
naudoti, tik jau ne ekonomi-
jos srityje, bet politikos lau-
ke. Šiandie Lietuva karės
ugnyje, nuo šio momento pa-
sekinių priklausys jos ateitis.
Lietuvių širdis pakilę, visi ge-
rų norų žmonės stengiasi at-
iduoti savo donj ant tautos au-
kuro. Ot, čionai nekurių par-
lių vadovai ir nori panaudo-
ti tas žmonių pakilusias širdis
savo partijų sustiprinimui.
Tat ir čionai norima pasinau-
doti saviems tikslams. Todel
tie visi, kurie pasinaudodami
karė stiprina savas partijas,
yra tautos prieši.

"V. L." kalba taip, tarytum
jos mintis būtų aksiomas, pri-
rodmų nereikalaujančios tie-
sos. Bet ar-gi taip yra išties?
Kas jai sakė, pav., kad "karės
metu turi būti intemptos visos
tautos spēkos"? Ar nėra skir-
tumų tarpe karių? Ar nėra
skirtumų tarpe tautų?

Štai du pavyzdžiai. Kada Suv.
Valstijos kitiškyk kariavo su
Anglija, norėdamos pasiluosto-
ti nuo jos, tai Anglijoje daugė-
lis žmonių visai nematė reikalo,
kad ji įtemptų visas savo įjeigas
ir sumušų Ameriką; net Angli-
jos kariuomenės vadai nesisten-
gė sutruškinti amerikony. O ar
tai buvo bloga?

Arba imkime Rusiją. Jeigu
jos darbininkai būtų stengęsi tik
savo įjeigas įtempti, kad padė-
sėtų valdžiai laimėt karę, tai ca-
ras da ir šiandie tebesėdėtų ant
sosto.

Paskui "V. L." turėtų žinoti,
kad karė visuomet esti turtin-
gųjų klesų panaudojimas, kaippa
proga padidinti savo lobius. Jo-
kie patriotiški pamokslai nesu-
laiko jų nuo to. Kas-gi tuomet

palieka daryt darbininkams?

Dirbt už pigiai, kuomet viskas
brangsta, nešt ant savo pečių
didžiuną karės sunkenybių ir
žiūrėt, kaip ponai "darbdaviai"
kraujasi sau turtus?.. "V. L."
galėtų peikt darbininkus už jų
pastangas pagerinti savo buvį
tikrai tuomet, kuomet ji priro-
dytų, kad darbininkai kame-
nors jau turi gerą arba bent
žmonišką buvį.

Kas-gi del partijų vadovų, ku-
rie naudojami momentu sustip-
rinimui savo partijos, tai "V. L."
mažiausiai pritiktų apie tai kal-
bėt. Juk ji šios karės metu sto-
jo už tai, kad net šelpimo darbą
pavertus grynai partiviu dalyku.

Su įkyriuojų klausimu, kas tą
turtą valdo.

Suv. Valstijų izdo departa-
mentas, kuris dabar susirupi-
nės antrąja t. v. laisvės paskola
karės reikalams, savo agitaty-
viuose lapeliuose paduoda šilo-
kių žinių apie šios šalies turtin-
gumą:

Suv. Valstijos turi dvigubai
daugiau galvijų ir kiaulių ne
kaip kiti nors kita šalis; ir visa
tų gyvulių vertė siekia daugiau
kaip 4,000,000,000 (keturis bi-
lijonus) dolerių.

Kornų šioj šalyj užauga de-
šimt kartų daugiau ne kaip ku-
rioj nors kitoj šalyj.

Kviečių daga šiemet kad ir ne-
buvo tokia, kokios tikėtasi, bet
vis tiek daug daugiau užderėjo
ne kaip kurioj kitoj šalyj.

Medvilnės produkcijos, kiek
jos duoda visas pasaulis, dides-
nę pusę duoda Suvien. Valsti-
jos.

Mūsų anglų produkcija, arti
pusės milijono tonų metais, yra
dvigubai didesnė už Anglijos,
tos mūsų artimiausios konkū-
rentės.

Mūsų aliejaus produkcija,
apie tris šimtus milijonų bačų
metais, yra dvigubai didesnė už
Rusijos, kuri tuo atveju užima
antrą vietą pasaulyj.

Mūsų geležies ir plieno pro-
dukcija dvigubai didesnė už Vo-
kietijos, artimiausios mūsų kon-
kurentės.

Mes produkuojame vario dau-
giau ne kaip visos kitos šalys
daiktan paėmus.

Visų pagamintų šioj šalyj pre-
kių vertė peraitais metais siekė
daugiau kaip trisdešimtis šešis
bilijonus dolerių.

Mes išgabenome prekių sve-
tur už tris bilijonus dolerių dau-
giau negu parsigabenome iš ki-
tur.

Mes turime rezervos auksu
apie tris bilijonus dolerių dau-
giau negu vienas trečdalis pa-
saulio.

Mūsų geležinkelio tinklas dau-
giau nei dvigubai didesnis už vi-
sos Europos, daiktan paėmus.

Visas Didžiosios Britanijos,
Francijos ir Vokietijos turas,
daiktan paėmus, siekia 227,000,-
000,000 (227 bilijonus) dolerių.

Vienų gi Suvienytųjų Valstijų
turas siekia 250,000,000,000
(250 bilijonų) dolerių.

Mūsų turas toks didelis, kad
padalinus jį ant viso šios šalies
gyventojų skaičiaus, kiekvie-
nam žmogui — vyrui, moteriai
ir vaikui — išpuola daugiau
kaip po 2000 (du tūkstančių)
dolerių.

Tatai labai gražu. Amerika
— turtingiausia pasaulyj šalis.
Bet — kieno rankose visos tas
nesuskaitytas turas?

Amerika turi, imant apskrita
skaitline, šimtą milijonų gyven-
tojų. Šitame šimte milijonų
gyventojų, mažiausia aštuonias
dešimtas nuosimtis yra darbi-
ninkai. Kiek darbininkas turi
turto? Kiek visų tų darbininkų
rankose turto? Kelinta dalis vi-
so to milžiniško šios šalies tur-
to priklauso šios šalies darbinin-
kų klesos žmonėms? Jeigu
jiems ne kas tepriklauso, tai
kam tas turas priklauso? M. V.

Dvasios svarba.

Dr. A. J. Karalius rašo ("At-
cities" nr. 33, 17 VII. 17) "Kas
yra žmogus?" Pasakęs pradžio-
je, kad "laimingas yra tas, ku-
ris nieko nežino, arba tas, ku-
ris biskį žino", nupeikęs "neži-
nėlius" ir "biskį mokslo užgrie-
busius, pavadinę pirmuosius
"nepavojingais", o antruosius
"pavojingais"; nes girdi, vicia-
nas galvočius pasakė, kad "daug
mokslo įgyti yra naudinga, bet
biskį — labai pavojinga", to-
liau pro sąrašas aimanuodamas
klausia:

"Kas gi nežino tos tiesos?
Gal tas, kuris nenori arba ne-
moka pamatyti apverktinų pa-
sekinių mūsų patentojų pakali-
kų-agitatorių, kalbėtojų, raše-
jų."

Paskui ima neva aiškinti, kas
yra žmogus:

"Gyvnas? Be abejo ne au-
galas — sulgy išdribtos termi-
nologijos."

Tas rašytojas, rodos, neseniai
buvo materialistu. Vertė tokias
evoliucines ir kitas materialis-
tiskas knygas, taigi išrodė ma-
terialistu. O dabar staigu tapo
idealistu. Štai, girdi —

"Dabar (?) filosofai (?) pri-
pažįsta, kad dvasinė žmogaus
pusė yra svarbesnė, negu me-
džiaginė."

Tai pasakęs, vienok, tuoj su-
sigriebia: "Tiesa, pilvo klausi-
mas kiekvienam pirmiausia ru-
pi, bet anot senovės patarlės,
žmogus ne vien duona yra gy-
vas."

Situo sumušta tą savo filosofų
siprąžinimą, kad dvasinė pusė
svarbesnė. Ir toliau, radęs, kad
ir kiti gyviai tur "dvasinę pusę",
rodo tikrai, kad "visgi žmogus
skiriasi nuo visų pasautyję esan-
čių daiktų."

Kam gi tat prirodinėt? Juk ir
vaikas žino, kad jis skiriasi nuo
kitų daiktų.

Tiek prirašęs navatnumų, tiek
sykių išlėkęs kaip sakalas ir nu-
tupęs kaip vabalas pilnas abejo-
jimų apie tą, ką užsidavęs iš-
rishi, mūsų daktaras užbaigia
savo nevykusį straipsnį sakyda-
mas:

"Galop pasirodo kaip stebėti-
nas, kaip didis yra žmogus."

Na, o kaip, daktare, bus su
tais tamtos pažemintais "neži-
nėliais" ir "biskį mokslo už-
griebusiais" agitatoriais? Juk
jie ir žmonės, ar ne? Jeigu ne,
tai tamsta čion gerai iš savo prin-
cipo: "stebėtinas ir didis žmo-
gus" bus tas, kuris "daug mok-
slo" (daktaro laipsnį) įgijęs ir
ji "naudingų" sau padaręs, o ki-
ti visi — tie nežinėliai ir biskį
mokslo užgriebusieji, ypatingai
jų nežinėlių agitatoriai, tai ką
čia! Visai nestebėtini, menki
žmonės, et, gyvuliai ir gana!

Jeigu gi tas daktaras stebėti-
nis ir didžiū vadina žmogų kai-
po žmogų, tai yra, jei jis taip va-
dina visus žmones be skirtumo,
tai kam buvo reikalinga ta pa-
nieka nežinėliams ir tt? Tas
daktaras prie žmogaus dideny-
bės, tiesa, prieina šiuo keliu:

"Pirmiausia", sako, "reikia su-
sipažinti su žmogaus kumu,
studijuojant anatomiją, fiziolo-
giją ir chemiją; o paskui su
dvasia, studijuojant psichologi-
ją, etiką ir filosofiją."

Tai pasakęs, stebisi žmogaus
didumu. Kaip matyt, filosofija
yra tai lyg paskutinis laipsnis,
kur gali pamatyti, "kaip stebėti-
nas, kaip didis yra žmogus."

Bet jokia filosofija, tikra fi-
losofija, kuri įieško tik tiesos ir
nieko daugiau, niekniekina neži-
nėlių ir mažamokslų žmonių.
Da daugiau: filosofija nieknieki-
na net žemesnių už žmogų gy-
vių.

Kokie tie dabartiniai filoso-
fai, kuriuos tas rašytojas nori
reklamuoti, o kartu ir save prie-
jų prisiskaityti? Išrodo, kad tai
bus koki idealistai — metafiz-
ikiai, teozofai (a la Vidunas)
ir kiti. Senovėj kuone visi fi-
losofai tokius buvo, bent virši-

jo jie visus kitus filosofus.

Kam-gi sakyti, kad "dabar" jie
dvasias gudo kaip svarbes-
nes? Daugelis tokių dvasiškų
"filosofų" taip nutunka dvasiniu
"svarbumu", kad tik lekuoja,
nepacina.

Keli metai atgal amerikiečių
laikraščiuose rašinėjo, kaip tu-
li galvočiai pasvėrė dušią. Ke-
lintą dalį uncijos svėrusi.

Dr. Karalius gal atras daug,
daug svarbesnė ją esant. Nes
dabartiniai "filosofai" greitu
laiku iš dušių sukrauja sunkius
skarbumus. Tik jie juo geriau
lobsta iš "nežinėlių", tai nežinė-
lių ir dušios — dvasios turi but
"svarbesnės" jiems.

Filosofuokite, meldžiamieji,
kaip norit, tik jau taip siaurai
ir buikai tai nefilosofuokit. Jei
nežinėlis žmogus paniekos tik
vertas, tai kas jį? Ko jį ver-
ti? Kada jį pasidarėt viską
žinančiais ir "nepavojingais"?
Kam nepavojingi esat? O gal jį
esat ir labai pavojingi kam-
nors — įsekmui, tiems nežinė-
liams? Gal jį esat tie, kurie
puldote, tamsinat nežinėlius ir
galų gale vedatės juos kruvina-
jai savo aukai? Šiandie lygiai
taip ir daro tie, kurie "daug
mokslo įgijo." Ir į juos tinka
to rašytojaus žodžiai: "daug
mokslo įgyti yra naudinga."

Taip, jiems yra naudinga ir jie
įtaiso spaustuvus, kuriais iš-
spaudžia nežinėlių dvasią. Ir
jie purškia ant agitatorių, kal-
bėtojų ir rašėjų, kurie drįsta
parodyti visą prakeiktą tokios
"filosofijos" darbą. Ištikro ši-
tie pavojingi tiems kraugeriams.
Bet nežinėliams jie niekad dar
tiek blogo nepadarė, kiek tie
"stebėtini" žmonės pridirbo per
amžius.

KLEIN BROS

HALSTED 20th ST. & CANALPORT AVE

Atdara Urtarninko ir
Subatos Vakaraš.Reikalaukite Klein Bros.
Stampų

Silkų Supirkimas

Pranešame nepaprastai aukštos rūšies silkų iš vieno didžiausio Wholesale namo šioje šalyje. Randasi nuo 2 iki 12 yardų ilgio, geros deli irvinių rūšių silkų.

Paikys Silkai Rudeninio Audinio ir Spalvų, o Taipgi ir Juodi PANEDĖLYJE IR UTARNINKE

\$1.75 iki \$2.50 Juodi Silkai

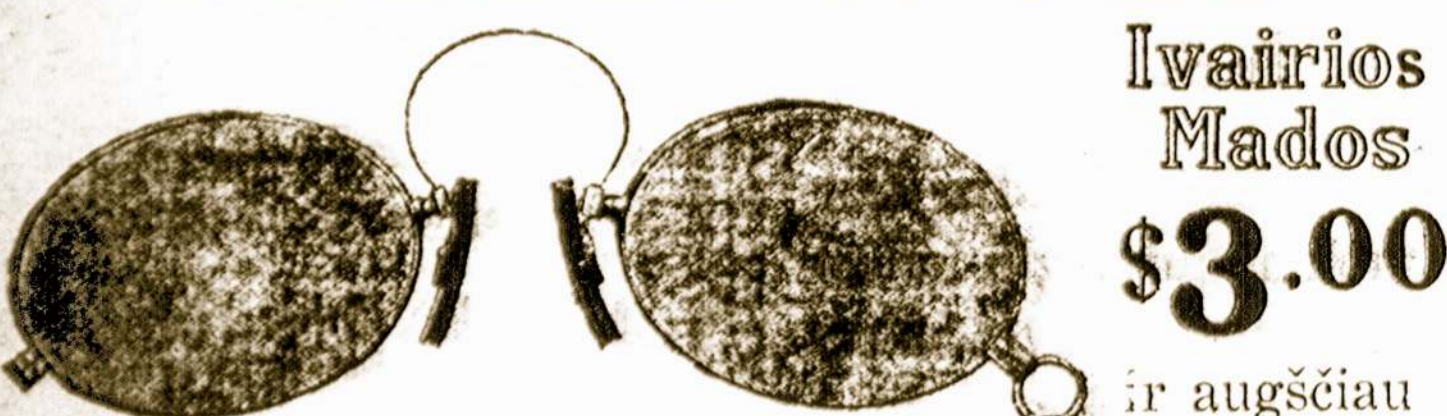
\$1.75 iki \$2.50 Spalvuoti Silkai

Juodas Peau de Soie, 36 coliai	1 29
Juodas Satin Duchesse, 36 coliai	
Juodas Satin Taffeta, 40 coliai	
Juodas Satin Taffeta, 36 coliai	
Juodas Satin Taffeta, 36 coliai	
Juodas Satin Taffeta, 36 coliai	
Juodas Satin Taffeta, 36 coliai	
Juodas Satin Taffeta, 36 coliai	
Juodas Satin Taffeta, 36 coliai	
Juodas Satin Taffeta, 36 coliai	

Spalvuotas Messaline, 36 coliai	1 29
Spalvuotas Peau de Cyne, 36 coliai	
Spalvuotas Satin Charmeuse, 40 coliai	
Spalvuotas Crepe de Chine, 40 coliai	
Spalvuotas Satin Taffeta, 36 coliai	
Spalvuotas Dyed Taffeta, 36 coliai	
Spalvuotas Crepe de Meteor, 36 coliai	

Spalvuotas Messaline, 36 coliai	1 29
Spalvuotas Peau de Cyne, 36 coliai	
Spalvuotas Satin Charmeuse, 40 coliai	
Spalvuotas Crepe de Chine, 40 coliai	
Spalvuotas Satin Taffeta, 36 coliai	
Spalvuotas Dyed Taffeta, 36 coliai	
Spalvuotas Crepe de Meteor, 36 coliai	

AKINIAI

Jusu Akys gali reikauti akinių arba ne. AS esni AKIŲ EXPERTAS, 20 METŲ praktikuojame ant STATE GATES, tuo laiku mes pritaikėme tūkstančius AKINIŲ.

Jūs gausite patarimą nuo gydytojas ir chirurgo, kuris specializuojasi akių ligose ir kainą nebus brangesnė kaip jūs mokėsite juvelieriui arba optikui.

Atėikite į ofisą—

Dr. FRANKLIN O. CARTER
Akių—Ausų—Nosies ir Gerklės Specialistas
120 SO. STATE STREET. CHICAGO, ILL.

Visas antras aukštas.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 7 vak. Nedėliomis: nuo 10 ryto iki 12 dienų.

REIKALAUJI AKINIŲ

Jeigu kenti galvos skaudėjimą,
Jeigu nuolat Tau šaršas krinta iš akių,
Jeigu Tau skauda akys,
Jeigu skaitant raidės susibėga į krivą,
Jeigu spauda rodomi Tau dvigubai,
Jeigu turi uždeginą akių,
Jeigu tau skauda akys skaitant arba siuvant; tuokart esi reikalingas akių.

Duokite apžiūrėti savo akis specialistui akių, kuris turi 15 metų patirtimo 37. Vaitiekunų perapijoje. Šiuliet šilfoti sulig Jūsų akių ir akiniai padaromi belaukiant, labai vidutinė kaina.

JOHN J. SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
TĖMYKIT MANO UZRASA.

1801 SOUTH ASHLAND AVE.

Kampas 18-los gatvės Ant Platt's Aptekos 2-ras aukštas.
Valandos: nuo 9 ryto iki 7 vak. Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 12 dienų.
Tel. Canal 5335

Korespondencijos

ST. JOSEPH, MO.

Iš visų lietuvių apgyventų miestelių atėina nusiskundimų, kad jie neteko vieno ar kelių veikėjų. Tik iš St. Joseph niekas nesiskundžia, tarsi čia nėra lietuvių, ar tarsi niekas iš vietinių veikėjų netapo atskirta nuo mus. Tad nors aš pasiskūsiu.

Čia nuo senai gyvuoja D. L. K. Algirdo dr. ja, bet labai mažai veikė. Tik kada pereitais metais atvažiavo iš Rockford, Ill. d. D. G. Jusius ir suradęs tą dr. ja, prie jos prisirašė, jos veikimas žymiai padidėjo. Jo patarimu ir rūpesčiu buvo surengta Lietuvių Diena lapkr. 1 d., davusi nukentėjusiems nuo karės artį \$100. Jo sumanymu tapo paskirta \$5.00 išleidimui knygos "Karė — Ko deli?" už ką L. D. L. D. atsilygino knygomis ir dabar visi džiaugiasi beskaitydami tą knygą. Yra ir daugiau jo atliktų svarbių darbų, kurių neminėsiu, nes vistik visu nesurašysčiau.

Ir štai rugs. 9 d. D. G. Jusius dr. jos susirinkime paaiškino, kad jis toliau nebėgi pildyti sekretoriaus pareigų, kad šis susirinkimas yra paskutinis, kuriame jis dalyvauja, nes yra saukiamas kariuomenėn. Tuo įvesta, kad dr. ja kuo nors atimokėtų D. Jusius už jo veikimą. Jis nuo visko atsisakė, tik sutiko, kad gali būti surengtos išleistuvės.

Neužligo ir d. D. G. Jusius pranešė, kad išvažiuoja rugs. 19 d. ryte ir kad 18 d. vakare susirinkty su juo sudėję pasakyti. Paskirtą dieną susirinko skaitlingas būrelis lietuvių atsiviečinti su savo veikliu draugu. D. G. Jusius pasakė trumpą atsisveikinimo prkalbėlę.

Gaila gero veikėjo, kurio mes St. Joseph lietuvių netekome.

— Senas Svirplys.

RACINE, WIS.

Rugsėjo 30 d. LSS. 124 kuopa statė scenoje Br. Vargšo 4 veiksmų dramą "Keyzius" ir vieno veiksmo komediją "Tėtė pakliuvo." Taipgi buvo ir keletas monologų. Lošimas pavyko gana gerai. Kiek man teko patirti, publika buvo pilnai užgandėta. Publikos prisirinko pilna svetainė. Buvo atvažiavusių ir iš apilinkės kolonijų, kaip Kenosha ir Milwaukee. Kuopai pelno liko \$32.89. LSS. 124 kuopos vardu turu nuosirdų ačiū visiems lošėjams, kurie stengėsi atlikti savo užduotį juo geriausia, taipgi tiems draugams, kurie dirbo laike perstatymo ir labiaus; taipgi p-lei E. Kaupitui už paaukavimą 200 atviručių dėl skrajojantės krastos ir Mrs. E. Rozevich už paaukavimą saldainių; taipgi ir visai publikai už skaitlingą atsilankymą ir mandagų užsilankymą laike lošimo. Beje, turu pasakyti ačiū ir vietos kunigėliui, už pagarsinimą to teatro per savo pamokslą. Nors kunigėlis garsino nelabai mandagiais žodeliais, bet visgi išėjo mums ant naudos. Matomai norėta mums užkenti, nes tą pačią dieną buvo parengtas balius ir bažnytiniam skelpe. Tečiaus tenai žmonių buvo visai maža, o pas mus buvo pilna svetainė.

Gerbiamą kunigėlį prašome ir kitą kartą taip puikiai pagarsinti. Griškabudžio Zanavikas.

WAUKEGAN, ILL.

Rugs. 30 d. Liet. Teatrališka Dain. Draugija surengė prelekciją apie teatrą. Tečiaus nežinia kodel plakatuose buvo garšinama, kad tai bus prkalbos tikslu supažindinti waukeganiečius su dailės verte. Kalbėsias d. K. Rugjonis.

Žmonių susirinko gana daug. Kalbėtojas pradeda savo kalbą

— ir čia tai išsiaiškina, kad čia yra ne prkalbos, bet prelekcija apie teatrą — kaip reikia deklamuoti, lošti, etc.

Prelekcija buvo labai įdomi ir Waukegano jaunimas galėjo daug iš jos pasimokinti apie lošimą ir deklamavimą.

— Ten Buvęs.

Moterų darbas ir nelaimės dirbtuvėse.

(Moterų Darbo Komiteto pranešimas).

Kiekvienas, kur pažįsta darbą dirbtuvėse, supranta gresiantį darbininkams pavojų. Karės laiko spaudimas tą pavojų tik padidina. Ypatingai pavojus gresia ateivėms moterims. Daugiaus darbo ir mažiaus tūkanų žmonių ateityje privers moteris griebtis neprisrasto joms darbo. Toms moterims gres didesnis pavojus nuo industrinių nelaimių negu patyrusiemis darbininkams vyrams.

Diena už dienos, apsaugojimas darbininkų darosi vis svarbesnis reikalas. Kuomet mūsų šalies ištekliai yra rupestingai saugojami ir kontroliuojami, yra daug svarbiau apsaugoti vyrus ir moteris dirbtuvėse, kurie tą išteklių pagamina.

Vien tik Illinois valstijoje yra 400,000 ateivių darbininkų, kurių tarpe yra moterų amžiuje tarp 16 ir 21 metų. Normaliu laiku, 1913 metais, skaičius industrinių nelaimių siekė 25,000, o skaičius sužeistųjų, negalėjusių dirbti per 4 savaites, siekė 700,000. Dabar, iš prieštasties padidėjimo produkcijos ir reikalo daugiau pagaminti trumpiausiam laike, reikalinga didesnė apsauga, apsaugojimui kaip naujų taip ir senų darbininkų nuo sužeidimų pavojaus.

Daugelis samdytojų parupina pirmą daktarišką pagalbą darbininkams sužeidus. Bet greitoji pagalba negali pašalinti skausmo, žūdytą laiko ir algos ar pražudymo kokio nors šaunio. Jeigu ir žaizda aprišama, moteris darbininkė nepamokinama kaip išvengti tokių nelaimių ateityje.

Apsisaugojimą nuo industrinių sužeidimų galima pasiekti tik valdžiai veikiant išvien su samdytojais ir darbininkais. Pirmiausia, samdytojai turėtų įvesti saugias mašinas ir pridaboti, kad apsaugos prietaisai visuomet gerai dirbtų. Užveizdos turėtų daboiti nuo pavojaus. Trumpos darbo valandos, atsakanti ventilacija ir apšvietimas ir praskleidimas lapelių ir plakatų yra svarbios apsaugojimo priemonės.

Antra, darbininkai turėtų būti pamokinami suprasti ir klausyti instrukcijų ir perspėjimų apie mašinas, gaisrus ir tt. paduodamus rašytomis išskomis ar užveizdų.

Trečia, valdžios viršininkai turėtų iširti ir nubausti samdytojus, kurie per kriminališką nepaisymą neparupina darbininkams apsaugos nuo nelaimių.

Nuo nelaimių daugiausia nukentėia darbininkai. Todel jie turėtų pažinti anglų kalbą, kad supratus gresiantį pavojų, kad galėtų pranešti apie kiekvieną dirbtuvę, kurios mašinėlės nėra tinkamai apsaugotos ir reikalauiti ištyrinėjimo, jei sąlygos yra netinkamos. Ford automobilį dirbtuvė skelbia, kad mokinant ateivius darbininkus anglų kalbos, skaičius nelaimių sumažėjęs 54 nuošimčius.

Ateivės moteris turi rūpintis apsaugoti pačios save. Moteris naujokės pramonijoje, dirbdamos, po karės meto spaudimu, su paskuba, turėtų gerai susipažinti su dirbtuvės sąlygomis. Naujos darbininkės dirbtuvėse turėtų prisirengti prie savo darbo, taip kaip vyrai kad mokina si amato.

Darbininkai neturėtų buti klinkojami iš vieno departamento į kitą pirmiau negu bus pamokinoti apie naujas mašinas.

Dabartinis didelis reikalavimas darbininkų neturėtų būti pateisinimu, kad galima imti moteris į fabrikus nieko nepamokintas. Duokite joms progos pažinti savo padėjimą, ir jos pačios žinos kaip apsaugoti.

Jos turi suprasti savo darbą savo pačių saugumui. Valdžia reikalauja ateivių moterų, delto kad jei nei jų darbas, tai pramonijos ratas sustotų suktis. Todel valdžia turi pagelbėti joms, bet kartu ir moters turėtų išmokyti, suprasti, kaip reikia ginti savo reikalus, savo teises, ir kaip savo sveikatą saugojus.

RUSIJOS REVOLIUCIJOS PAVEIKSLAS

Ką tik aplaikėm labai puikų dabartinės Rusijos Revoliucijos paveikslą. Paveikslas persta kaip caras auginkluotas, traukiasi nuo sos-to, retėžiai sudraskyti, o garus revoliucionierių, kaip Čaikovski, Kratkin, Breškovskia ir laudis su raundomis vėlavomis slovi aplink so-lą, ant kurio yra laisvės su koja užmysti ant caro karunos. Paveikslas ant palitavolos popieros, net devyniose spalvose, vertas dodelio. "Kardas" parduoda juos po 25c. Priesiskite konverte kvoterį arba 25c viencentines stambas, ir paveikslą tuoj gausite.

"KARDAS"

251 Broadway, So. Boston, Mass.

SENIAUSIAS GRABORIUS CHICAGOJE, TEL. CANAL 1147.

W. ADAMOWICZ

GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS
Automobiliai ir Privatiški Ambuliansai

Neturėdus giminii nei prietelių, arba, kaip sakoma, agentų, kas už mane agituotų pagrabus, at pranešu visuomenei, kad parduodu GRABUS pigiausiai, kaip tik galima.

Čionai paduodu grabų kainas sekančias:	
Maziems vaikams 2 pėdų grabelis	\$4.00
2 pėdų ir 3 colių vaikams grabelis	\$5.00
2 pėdų ir 6 colių vaikams grabelis	\$6.00
3 pėdų ir 6 colių vaikams grabelis	\$7.00
Balti pūsiai su stiklu arba be stiklo, nuo 89 iki	\$12.00
Sone atidaromi, silksis išmūsti, su silksine paduka nuo	\$15.00
2 pėdų ir 6 colių iki 5 pėdų, parduoda	\$25.00
Dideli grabai, juodi, kur visi parduoda po \$25—\$30, pas mane	\$17.00
Pilni, kiti parduodami po \$35, pas mane tik po	\$20.00
Melno grabas, visur parduodami po \$60, pas mane	\$22.00
Melno pilno grabas, parduodamas kitur po \$50, pas mane	\$30.00
Juodas išmūstas silksis, atidaromas šonu, Couch, visur parduoda	\$75.00
Baltas pilno grabas, atidaromas šonu, silksis išmūstas, kitur parduoda	\$100.00
Mediniai grabai, prasto medžio numalevoti, visur parduoda	\$30.00
nuo \$35 iki \$40, pas mane galit tokius pat gauti po	\$17.00
Lakieruoti, gražiai padaryti grabai po	\$22.00
Augšto viršus, kerčės su figūrom, visur po \$60, pas mane	\$30.00
Tikras ažuolinis, šonu atidaromas, visur po \$150, pas mane	\$55.00

Darodau tikrai kaina: už kiek pirsiau už tiek parduosiu.

W. ADAMOWICZ
2318 S. Leavitt Street, Chicago, Ill.
TELEPHONE CANAL 1147.

Petras Vaitiekunas

Šiomis dienomis lankosi po Illinois valstiją užrašinėdamas "Naujienas" ir knygas. Pas jį galite užsirašyti laikraštį ir knygas ir pinigus užsimokėti, nes mes už jį atsakome.

"Naujienų" Administracija.

Daktaras WISSIG, Seno Krajaus

GYDO VISAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ
OFISO VALANDOS: Nuo 10 ryto iki 8 vak. Nedėliomis iki 12 dienų
1900 Blue Island Ave., Kamp. 19-os gt., viršuj banko
Tel. Canal 3263.

DAKTARAS BOYD

SPECIALISTAS CHRONIŠKŲ LIGŲ
X-RAY EKZEMINAVIMAI
Pasitarimai Dykai

219 So. Dearborn St. Chicago, Ill.

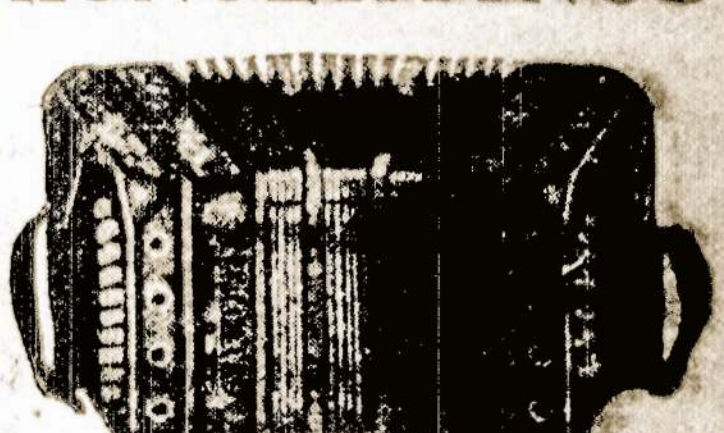
PIRMA NEGU PIRKSI GAUK MUSŲ KAINAS
Ant Dury, Lentų Remų ir Stoginio Popierio
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3039 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Šokių Mokykla

Prof. J. KLOVAS
Tel. Canal 7270
Mokymai suilg, naujaisiu mada visokius šokius. Utitirname paselimes. Mokymai Pas nedėliais ir Pėnyseim. Pradžią 7:45 v. vak.
J. RASHINSKIO SVETAINĖJ
721 W. 18th St., Chicago, Ill.
Duodama Privatines Lekcijas

PEARL QUEEN KONCERTINOS

Dabar yra patvirtintos ir vartojamos daugumos lietuvių, kurie grąjima koncerting ir augstai rekomenduojama kaip geriausia koncertina, padaryta Suvenyose Valstijos, Amerikoje. Mes galime jas papasinti augsto arba žemo tono.

Reikalaukite katalogo, kurį išsiunčiame dykai.

Georgi & Vitak Music Co.
1540 W. 47th St., Chicago, Ill.

Geriausie Krautuve

del pirkimo ir taisyimo visokių dalykų, kaip tai: laikrodžių, žiedų, levovalių ir kitokių. Kas ką pirkite, pas mane, tai aš viską garantuoju — kad auksas pirksite, auksas ir gausit. Jei nebus auksas, tai \$50 nagraudos gausite nuo šio laiko.

Taipgi prireikam Akinius.

Kas turit silpnus akis ar trumpą regėjimą, arba galvos skaudėjimą, ne laukite ilgai, bet atėikite pas mane. Aš duosiu jums rodą ir priirinksiu akinius. Už savo darbą garantuoju arba sugrąžinu pinigus.

G. MILLER, akių specialistas.

PETER A. MILLER, optician

Tel. Canal 5385

2128 West 22-ra gatvė. Chicago.

DR. W. YUSZKIEWICZ

LIETUVISKAS AKIŲ GYDYTOJAS
Kas turi skaudamas arba silpnas akis, ar galvos skaudėjimą, atilankykite pas mane

1155 Milwaukee Ave.

Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakarų.

Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po piet.

DR. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas.
X-SPINDULIAI

2121 N. Western ave.

Valandos: 9—12 ryte; 2—9 vakare.

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 2359 S. Leavitt St.

Valandos: 4—6 ir 7—9.

Tel. Canal 3877.

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 26 metai
Gyvenimas ir Ofisas

3149 S. Morgan St. kerte 32 st.

Chicago, Ill.

SPECIALISTAS

Moteriškų, Vyriškų ir Vaiku

Taipgi Chroniškų Ligu

OFISO VALANDOS:

iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet.

ir nuo 8 iki 8:30 vak. Nedėliomis

vis vakarais ofisas uždarytas.

Telephone Yards 687

DR. M. HERZMAN

IS RUSIJOS
Gerai žetuvama klinika per 16 metų kaip patvyrę gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Ofiso skaitis ir chroniškias ligas vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokias elektro prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1823 W. 18th St. metoli Fisk St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir 6—8 vakarais. Telefonas Canal 3114.

GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street

VALANDOS: 8—9 ryto, tikrai.

SKAITYK IR PLATINE "NAUJENAS".

